

2000—SIUS METUS SULAUKSIM LIETUVIŠKUS

Pasikalbėjimas su PLB-nės Vykdomosios Tarybos vice-pirmininku Vaclovu Kleiza

Socialoginių mokslų daktaras Vaclovas Kleiza PLB-nės Vykdomosios tarybos vice-pirmininkas vasario mėnesį su žmona Asta lankėsi P.Amerikoje ir Vasario 16-tos proga buvo S.Paulyje. Svečias lankėsi Šv.Kazimiero parapijoje ir turėjo pasikalbėjimą su ML redaktorium. Čia skaitytojams paduodame dalį pasikalbėjimo.

ML – Mielas Daktare, ar pirmą kartą lankėtės Brazilijoje?

V.K. – Pirmą kart Brazilijoje ir bendrai P.Amerikoje.

ML – Kaip Jūs išivaizdavote ir kaip radote P.Ameriką?

V.K. – Geras klausimas. Kaip išivaizdavau? Visas vaizdas buvo sudarytas iš spaudos ir pasakojimų bei pokalbių su atskirais asmenimis, kurie čia lankėsi ar gyveno. Aš manau, kad kai kuriais atžvilgiais vaizdas yra geresnis, negu kad maniau, o kitais atvejais gal skirtingas nuo kaip buvau išivaizdavęs. Pirmiausia man atrodo, kad kai kuriuose kraštuose jaunimas gerai kalba lietuviškai. Mūsų kalba sudaro didelę problemą: Urugvajų ir Argentinoje buvo sunku susikalbėti lietuviškai su jaunu. Mane nustebino Brazilijos jaunimas, bent tas /ateitininkai/, su kuriom susitikau: su jom buvo galima susikalbėti lietuviškai.

Kas liečia bendrai lietuvių gyvenimą, tai galvoju, kad lietuvių yra daugiau negu teko sutikti. Bendrai nedavė įspūdžio, kad S.Paulyje yra 30-40.000 lietuvių. Gal būt jie yra labai išsisklaidę ir nedalyvauja lietuviškame gyvenime. Panaši situacija yra ir Š.Amerikoje.

ML – Kokį įspūdį Jums padarė Brazilijos lietuvių veikimas?

V.K. – Bendrai gana gerą įspūdį. Atrodo, kad gal su maža išimtimi visi yra įsijungę į Lietuvių Bendruomenę. Lietuviškų parapijų religinis momentas yra gana aktyvus. Taigi, kaip aš manau, tai 2000-sius metus mes dar sulauksim lietuviškus, o kas po to, tai sunku pasakyti.

ML – Ar galėtumėt padaryti, kad ir paviršutiniška palyginimą tarp lietuviškos veiklos Brazilijoje ir kituose P.Amerikos

DAINA URBAITYTĖ, garsėjanti Klevelando kanklininkė, koncerto metu atlieka kompoziciją "Mergaitės svajonė" J. Garla

kraštuose? Jūs dalyvavote Vasario 16-ios minėjimuose Argentinoje ir Urugvajų?

V.K. – Vasario 16-ios minėjime dalyvavau tik Argentonoje: Urugvajų buvo tik "Ažuolyno" išleistuvės. Bendrai Urugvajaus lietuviai gyvena daug vargingiau negu Argentinos ar Brazilijos lietuviai ir jų skaičius yra daug mažesnis, taigi Urugvajų mane nustebino nei teigiamai nei neigiamai. Tik "Ažuolyno" išvykimo koncertas buvo labai įspūdingas: vienetas turi didelis pasisekimo galimybes.

Man atrodo, kad Vasario 16-ios minėjimas Argentonoje buvo įspūdingesnis. Faktas, kad jie įstengė išeiti iš savo parapijos ir laikyti Mišias katedroje

(Lietuvos nacionalinėje M. Mazvydo bibliotekoje, 5-ta ps.)

PAULIUS MARCINKUS BRAZILIJOS

Vyskupas Paulius Marcinkus, ypatingas Popiežiaus palydovas kelionėse ir asinis jo globėjas, yra Amerikos lietuvis. Pusantrų metų jaunesnis už Popiežių, (gimęs 1922.I.15), augalotas, atletinio sudėjimo, sportininkas, vikrus, apšukrus. Vatikane eina atsakingas religinių institucijų (Istituto per le Opere di Religione) finansų direktoriaus pareigas, o Popiežiui keliaujant, jis visur jį lydi ir saugo. Reiškiasi ir lietuvių tarpe, kaip Romos lietuvių kunigų vienybėje bei Lietuvių Mokslo Akademijoje.

Šiomis dienomis vysk. Marcinkus lankėsi Brazilijoje, kur su bažnyčios ir valdžios atstovais tarėsi dėl Popiežiaus Jono Pauliaus II kelionės galutinio nuostatymo. Televizija ir spauda šį vizitą plačiai išgarsino.

SEMÁNARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - CEP 03124
 São Paulo - Brasil Caixa Postal, 4421 - CEP 01000
 Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
 Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
 Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoj iki liepos mėnesio Cr\$.300.00 Atskiro numero kaina Cr\$ 8.00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 Dol.

Į P. Ameriką oro paštu: 20 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol.

Į tolimus kraštus 30 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr.1.500,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunēios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr.50.00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija-neatsako

Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leideju nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

Suimti okupuotoje Lietuvoje

"USSR News Brief" 5 nr. pranešimu, Vilniuje š.m. vasario 14 d. suimtas gydytojas Algirdas Statkevičius. Jis yra gimęs 1923 m. Pirmą kartą nuteistas 1951 m. pagal Baudžiamojo Kodekso 58 str. Paleistas iš lagerio 1956 m., vėl suimtas 1970 m. už jo parašytas knygas: "Komunistu manifesto kritika", "Sociologinių tyrimų Lietuvoje išvados" ir "Visuomenės gyvenimo abėcėlė". Ši kartą teismas pasiuntė jį į psichiatrinę ligoninę, kurioje išbuvo pusantrų metų. Kurį laiką dirbo gydytoju greitojoje pagalboje. 1979 m. rugpjūčio 23 d. pasirašė 45 baltiečių memorandumą, nukreiptą prieš Molotovo-Ribbentropo sutartį. 1979 m. spalio 3 d. A. Statkevičiaus bute buvo padaryta krata. Nepaisydamas persekiojimo, jis įsijungė į lietuviškąją Helsinkio grupę ir pasirašė raštą, protestuojantį prieš A. Terlecko ir Tatjanos Velikanovos suėmimą.

Taip pat "USSR News Brief" (4 nr., Briuselis) žiniomis, Lietuvoje suimtas Jonas Petkevičius, ilgametis politinis kalnys. Paleistas iš lagerio, gyveno Šiauliuose su žmona Jadvyga ir sūnumi. Dirbo aklujų draugijos dirbtuvėje. 1979 m. rugpjūčio 23 d. pasirašė 45 baltiečių memorandumą, smerkiantį Molotovo-Ribbentropo sutartį ir reikalaujantį laisvės Baltijos valstybėms.

"USSR News Brief" (3 nr., Briuselis) praneša, kad š. m. va-

Prisikėlimo procesija Vilniuje Šv. Petro ir Povilo šventovėje šių metų balandžio 13 d.

sario 12 d. Klaipėdoje buvo pašauktas į teismą Justas Gimbutas. Jį kaltino už gyvenimą be paso (LTSR Baudžiamojo Kodekso 212 str. I-oji dalis). Teisėjas buvo Paročka, liudininkai: milicijos kapitonas Kapkajevs, miesto vykdomojo komiteto tarnautoja Paulaitienė ir leitenantas, kurio pavardė nežinoma. Advokato kaltinamasis atsisakė. Kai teisėjas perskaitė kaltinimą, kuriame nurodomas ankstyvesnis Gimbutas teistumas, Gimbutas pasinaudojo "nušalinimo teise" ir nesutiko su teismo sudėtimi: 1948 m. Gimbutą 25-iems metams nubaudė OSO (Osoboje Soveščanije — Ypatin-

gas pasitarimas), populiariai "trojka" vadinamas karinis tribunolas. Kadangi toks nuosprendis buvo ne pagal įstatymus, Gimbutas teistumo nepripažįsta. Atkalėjęs 30 metų, jis pernai balandžio mėnesį išėjo iš lagerio ir atsisakė imti sovietinį pasą, reikalaudamas leidimo išvykti į Ameriką. Kai teisėjas ir tarėjai išėjo pasitarti, Gimbutas iš salės dingo. Teismas buvo atidėtas.

Š. m. sausio 27 d. Vytautas Stašaitis paleistas iš lagerio, kur jis praleido 15 metų. Apie tai informuoja "USSR News Brief"

4 nr. Pokario metais dalyvavęs partizaninėse kovose, jis vėliau pabėgo į Latviją, kur su padirbtais dokumentais gyveno iki 1965 m. Bausmes turėjo baigti ir kiti senieji pokario kovų dalyviai, bet apie jų paleidimą neskelbiama. Pavyzdžiui, nieko nežinoma apie 1952 m. suimtą Klemensą Širvį.

Žiniomis iš Lietuvos, savilaidos leidiniai pasirodo, tačiau sunkiai randa kelius į užsienį. Jau išėjo "LKB Kronikos" 40 nr., bet užsienio dar nepasiekė. Taip pat pasirodė 17 ir 18 "Aušros" numeriai, 4-tas "Alma Mater" ir 17-tas "Perspektyvų" numeriai. E.

LIETUVIAI PIETŲ AMERIKOJE

A.D.P.

VANDA REDNERYTĖ-BIELIŪNIENĖ, pasižymėjusi prekybos srityje Venecueloj ir neužmirštanti lietuviškų reikalų. Ddalyvavo ir visuomeninėj veikloj

Sėkminga lietuvaitė prekyboje

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Šviesiaplaukė, melynakė lietuvaitė iš Lietuvos lygumų, upių ir ežerų, 1948 m., vos sulaukusi penkiolikos metų, atvyko į tropikinę Venecuelą, pilna vilčių ir jaunatviškos svajonės. Šiandieną ji yra viena turtingiausių lietuvių moterų Venecueloje, iškilusi savo darbu bei triūsu.

Tai Vanda Rednerytė, gimusi 1933 m. kovo 14 d. Tauragėje. Tėvai kilę taip pat iš Tauragės miesto. Atkeliavę į Vokietiją, apsigyveno Ravensburgo mieste. Iki išvažiavimo dienos į Venecuelą Vanda mokėsi Ravensburgo lietuvių gimnazijoje. Atvažiavusi į Venecuelą, įstojo dirbti Jurgio Bieliūno foto reikmenų parduotuvėn.

Vienas mūsų tautietis, besikalbėdamas su Vanda, tarė: "Jei nori turėti savo darbe pasi-

sekimą, ką darai, daryk su meile". Šis jo patarimas, jauni mergaitei įstrigo atmintin, ir ji, pradėjusi dirbti prekyboje, dirbo su meile. Vėliau ištekėjo už prekybininko, visuomenės veikėjo Jurgio Bieliūno. Prekybą gerokai išplėtė. Jurgis dirbo urminėje parduotuvėje, o žmona Vanda — detalinėje.

Kada pats sunkiausias metas buvo nugalėtas ir pradėjo sektis, susirgo Vandos vyras. Su šlubuojančia sveikata jis dar keletą metų dirbo kaip puikus visuomenininkas, organizatorius. Kai Jurgis Bieliūnas veikė Bendruomenėje, mums visiems lietuviams atrodė, kad gyvename. Nuotolis tarp Maracay ir Karako (110 kilometrų) mums tada atrodė neilgas. Vyko suvažiavimai čia ir ten. Iš Š. Amerikos apsilankė sportininkai, Čiurlionio ansamblis, "Grandinėlė", ekskursijos. Prie tų

Bendruomenės darbų, kiek galėdama, prisidėdavo ir Vanda — buvo išrinkta į Maracay apylinkės valdybą, vėliau atstovavo VLIKui Venecueloje.

Jurgio sveikata smarkiai pradėjo šlubuoti. Čiurlionio ansamblui išvažiavus, išvyko su žmona ir Jurgis į Austrijos ligoninę, iš kurios nebesugrįžo. Palaidotas buvo Salzburge, greta savo sūnaus kapo, kuris tragiškai žuvo karo metu.

Sugrįžusi iš Austrijos, Vanda rankų nenuleido ir tęsė toliau prekybą. Darbas sunkus ir atsakingas jauni lietuvi, bet jos gabumai bei patirtis įveikė visas kliūtis.

Vandos motina mirė labai jauna, todėl Vandai teko auginti jaunesnį savo brolių ir seses — leisti juos į mokslą, auklėti ir paruošti ateities gyvenimui.

Vanda šiuo metu fiziškai nedalyvauja Bendruomenės veikloje, bet seka lietuvių gyvenimą, remia mūsų veiklą. Dažnai užtinkame jos pavardę rėmėjų sąrašuose.

Maracay mieste nėra nei lietuvių evangelikų kunigų, nei pamaldų, todėl lankosi lietuvių katalikų pamaldose. Iš tikrųjų tik Vanda Bieliūniene ir Henrikas Gavorskas yra pagrindiniai lietuvių pamaldų rėmėjai Maracay mieste. Vanda mielai susitinka su mūsų tautiečiais per lietuviškas pamaldas. Maracay mieste kartą į mėnesį.

— Kiek tarnautojų Jūsų prekyboje? — paklausiau Vandą.

— Apie 20; prieš šventes tenka pasamdyti net daugiau.

— Ar nemanote pasitraukti iš prekybos ir eiti poilsio po tiek daug metų darbo? Juk jau uždirbote savo ateities gyvenimui?

— Ne, dar nemanau pasitraukti, esu įpratusi visą gyvenimą dirbti ir to darbo labai pasigesčiau. Dirbu jau ne dėl uždarbio, bet iš meilės ir įpratimo. Visas miestas mane pažįsta ir aš juos. Man atrodo, kad be jų negalėčiau gyventi. Mūsų

(nukelta į sekantį psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

Lietuviai Vokietijoje

Vokietijos LB tarybos suvažiavimas • Nauja valdyba •
Pasitraukė Vasario 16 gimnazijos direktorius

K. BARONAS

Vokietijos LB krašto tarybc suvažiavimas įvyko kovo 8 c Huettenfelde. Jį pradėjo pirm. dr. J. Grinius, kviesdamas pirmininkauti kun. A. Bernatonį, OFM, sekretoriauti — V. Bartusevičių. Po to platų pranešimų apie Vokietijos LB gyvenimą padarė krašto valdybos pirm. A. Šmitas. Pasirodo, kad yra beveik tūkstantis registruotų narių, labai gražiai veikiančių apylinkių, kur rengiami minėjimai (nepriklausomybės, birželio trėmimų, Motinos Dienos ir t.t.), kultūriniai pobūviai. Yra apylinkių, egzistuojančių tik "ant popieriaus", nes daugumą sudaro seneliai, kurie gyvesnės veiklos išvystyti negali. Vokietija neturi nė vienos šeštadieninės mokyklos (vaikų darželis šeštadieniais veikia Muenchene), tačiau tvirtai laikosi dvi tautinių šokių grupės — "Ratukas" Muenchene ir Vasario 16 gimnazijos Huettenfelde. Džiaugtis reikia gražia Vokietijos LJS-gos veikla. Daug laiko ir darbo Vokietijos krašto valdyba skyrė PLJ Kongresui. Numatyta surengti vaikų vasaros stovyklą, nes jos vaisiai buvę labai gražūs. Taip pat planuojamas ir 1981 m. centrinis Vasario 16 minėjimas, nes šiemet surengtasis Huettenfelde buvęs labai sėkmingas, sutraukęs per 400 asmenų. Rengiamas baltiečių suvažiavimas Annaberge rugpjūčio 23-24 d.d., Europos lietuvių studijų savaitės metu Innsbrucke Europos LB pirmininkų pasitarimas, į kurį atvyks PLB pirm. Vyt. Kamantas.

Apie Vasario 16 gimnaziją pranešimą padarė kuratorijos pirm. kun. A. Bernatonis, pažymėdamas neblogą jos finansinę būklę (Vokietijos vyriausybės

parama!), tačiau būtinas berniukų bendrabučio remontas. Dėlto ir tolimesniame pranešime tą reikalą plačiai referavo pirm. A. Šmitas. Kai bendrabutis bus patrauklesnis ir modernesnis, juo susidomės daugiau berniukų.

Apie Vokietijos LJS veiklą pranešė pirm. M. Landas. Jo nuomone, Vokietijos jaunimo tarpe jaučiamas politinis pasyvumas, tačiau atžalynas mielai dalyvauja suvažiavimuose, paprašytas prisideda prie įvairių darbų. Tai rodo PLJ Kongresas Anglijoje ir Vokietijoje. Diskusijose buvo gvildenami jaunimo reikalai, bandant išjudinti ir "apmirusias" apylinkes.

Sprogusios bombos įspūdį padarė Vokietijos LB krašto valdybos rinkimai, kai A. Šmitas, pateikęs penkių kandidatų sąrašą, pareiškė, kad vienam jų rinkimuose nepraėjus, keturi išrinktieji pasitrauks iš valdybos. Toks nedemokratiškas žingsnis (be abejonės, visiems penkiems iš anksto susitarus) įnešė daug kartumo į sesiją. Dėlto pasiūlytieji kandidatai — J. Lukošius, E. Tendzegolskis, K. Baronas ir kt. atsisakė. Tokiu būdu į naują krašto valdybą "išrinkti" pareigomis pasiskirstė taip: pirm. A. Šmitas, vicepirm. E. Lucienė, sekr. J. Sabas, išd. A. Lipšys, narys V. Bartusevičius.

Pabaigai truputis skaitmenų: 1979 m. Vokietijos LB turėjo 228.114,87 DM pajamų (daugiausia ryšium su PLJ Kongre-

su); šiemet numatoma 58.000 DM.

Lietuviško gyvenimo centras Vokietijoje Huettenfeldas šiemet sniegą matė tik tris dienas. Žiema buvo gan švelni, nes šios apylinkės vadinamos Vokietijos Florida. Kovo 29 d. Vasario 16 gimnazijoje prasidėjo Velykų atostogos. Dalis mokinių išvažiavo į Vakarų Europos kraštus, kiti pasuko į gintarų kraštą. Viena didžiausių staigmenų — gimnazijos direktorius V. Natkevičiaus pasitraukimas nuo naujų mokslo metų iš einamų pareigų.

SEKMINGA LIETUVAITĖ PREKYBOJE

tautiečiai atvažiuoja iš sostinės bei kitų miestų ir manė taip pat aplanko. Kontaktas su lietuviais nėra nutrūkęs. Turiu sekti prekybos pažangą, važinėti po užsienį, lankytis ju rengiamose prekių parodose, užsakyti prekes. Nuvažiavusi prekybos reikalais, pailsiu kokiame nors pasaulio krašte keletą savaičių. Prekybos reikalais buvau nuvažiavusi net į Japoniją. Kaikuriuos Europos ir Š. Amerikos miestus pažįstu gana gerai. Kol jėgos leis, dirbsiu, o pinigus žmogus visuomet suranda kur išleisti. Aš mėgstu juos duoti, bet ne prašyti.

Kas pas ją kreipiasi, visuomet gauna, niekas neišeina tuščiomis.

Vanda Rednerytė-Bieliūnienė turi brolių Rednerį, taip pat prekybininką, kuris Venecuelos vokiečių kolonijoje Tovar, kurortinėje vietoje kalnuose, turi vieną geriausių viešbučių ir restoraną. Kaip Vanda, taip ir jos brolis Reinholdas kviečia visus lietuvius juos aplankyti ir pailsėti kalnų slėniuose.

Tėviškės žiburiai

DU KLAUSIMAI LAIKRAŠČIO SKAITYTOJUI:

1. AR ATNAUJINOTE MŪSŲ PRENUMERATĄ?
2. AR NETURITE GIMINIŲ — DRAUGŲ, KURIEMS GALĖTUMĖTE UŽSAKYTI M.L. ?

2000—SIUS METUS SULAUKSIM LIETUVIŠKUS

/vyskupo celebruotas/ ir paskui padėt vainiką prie Argentinos laisvės paminklo. Tos ceremonijos, tiek bažnyčioj, kiek prie paminklo buvo televizijos filmuotos ir paskui perduotos per žinias.

Iš to matome, kad Argentinos lietuviai turi daugiau kontaktų su vyriausybe, politikais, spauda ir informacijos priemonėm. Prieš minėjimą, visi laikraščiai rašė, buvo paskelbtos deklaracijos bent dviejuose laikraščiuose ir buvo aprašymų po minėjimų. Šiuo atveju buvo skirtumas tarp Argentinos ir Brazilijos. Įdomu, kad viešieji aktai buvo rodomi televizijoj ir skelbiami spaudoje, o pats minėjimas parapijos salėje buvo daugiau lietuviams be pašalinių dalyvių. Tuo atžvilgiu jis nesiskyrė nuo minėjimo čia S.Paulyje, nebent kad ten buvo daugiau žmonių.

ML — Ar Argentinos lietuvių vieši pasireiškimai yra tik atsiktini, ar jų tokia veiklos kryptis — politika?

V.K. — Man atrodo, kad Argentinos lietuviai jau nuo seniau turi tuos kontaktus su valdžia, spauda ir t.t. ir juos puoselėja Taigi tai nėra atsitiktinumai. Kad ir toks paprastas dalykas mane nustebino: kai atskridom į Buenos Aires, prie lėktuvo jau laukė tarybos pirmininkas p.Mičiūdas ir trys mergaitės tautiniais rūbais atvažiavę su specialia mašina. Nereikėjo eiti per jokias muitines.

ML — Pernai Birželio trėmimų paminėjimą mes padarėme Lituaniškoj—Atibajoj.

V.K. — Man atrodo, kad visos mūsų šventės turi dviejopą reikšmę: mums patiems prisiminti tai, kas buvo įvykę, ir parodyti kitiems. Minėjimas Lituaniškoj gali būti prasmingas mums. Iš kitos pusės mes turime pasinaudoti visokiomis progomis išeiti į viešumą. Westminsterio katedroj Londone, Kolno katedroj Vokietijoje ir šv. Patriko katedroj New York'e buvo laikomos pamaldos už persekiojamus Lietuvos tikinčiuosius. Mes turime naudoti visas priemones supažindinti pasaulio opiniją su mums daromom skriaudom. Dabartinis momentas yra labai palankus: sueina 40 metų nuo mūsų krašto okupacijos, panašios į dabartinį Afganistano užpuolimą. Buvo labai įdomu, kad Argentinoje laikraščiuose Vasario 16-ios deklaracija buvo užvardinta. "Lietuviai protestuoja prieš Afganistano invaziją", nors tas protestas buvo tik šeštam deklaracijos punkte. Taigi bet koks viešas pasireiškimas yra naudingas Lietuvos laisvinimui.

ML — Kaip Jūs vertinate Brazilijos lietuvių politinę akciją?

V.K. — Pirmiausia PLB-nės Valdyba džiaugiasi, kad Br.Liet. Bendruomenė buvo pirmoji, kuri atsiliepė į mūsų kreipimąsi, kad prie Bendruomenės valdybų būtų sudarytos tam tikros politinės komisijos, kurios rūpintųsi Lietuvos laisvinimo reikalais. Brazilijoj šią komisiją sudaro prel. P.Ragažinskas, kpt. J.Čiuvinas, adv. A.Sliesoraitis, A.Valavičius ir kiti. Mes nežinome kokios politinė veikla čia buvo vystoma anksčiau ir kokios politinės sąlygos jūsų krašte. Pas mus Amerikoj viskas yra daug laisviau. Iš kitos pusės aš galvoju, kad ir pas jus yra geros galimybės tokiai veiklai.

Mes pasistengsime jus daugiau informuoti, siųsti memorandumus, pareiškimus ir kitą medžiagą. Taip mes tikime, kad ateityje čia tas Lietuvos laisvinimo klausimas bus aktyvesnis ir sėkmingesnis. Yra tokių įvykių ir faktų kuri mes galime pareikšti vietinei valdžiai kaip pav. naujas sovietų pilietybės įstatymas. Afganistano invazija, Česiūno pagrobimas. Tik tokiomis progomis reikia pasinaudoti ir nebijoti protestuoti. Man atrodo, kad čia reikia daugiau iniciatyvos ir daugiau drąsos. Mūsų kalba neturi būti tik su politikais. Yra ir kitų įtakingų asmenų, kurie gali tarnauti mūsų bylai: spaudos žmonės, mokslininkai, iniversitetų profesoriai, dvasiškiečiai. Tokius žmones reikia kviešti į mūsų minėjimus, nes jie ateina be politinių interesų. Mes neturime galvoti, kad vaduojame Lietuvą, bet mes tik padedame ją vaduoti. Taigi mums svarbu žinoti, kas vyksta Lietuvoje ir reaguoti į tuos įvykius, ir mūsų lūkesčius paskelbti pasauliui.

ML — Mums daromi dažni primetimai, kad mes per daug rašome apie persekiojimus Lietuvoje, apie blogą Lietuvos gyventojų būklę.

V.K. — Nežinau, kodėl žmonės galvoja, bet susipažinti su dabartine padėtimi Lietuvoje yra būtina. Ten persekioji-

mai yra kasdieninė duona, o mums tai gal sukelia sąžinės nerimą, kad dėl to nieko nedarome. Mes turime pilnai žinoti padėtį Lietuvoje, kad galėtumėm kaip nors pagelbėti broliams ir informuoti pasaulį.

ML — Mes čia su dideliu sunkumu išleidom jau tris numerius LIETUVIŲ KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS.

V.K. — Jūs leidžiate LKB Kroniką sąsiuviniais ir tai man atrodo geriausias leidimo būdas. Dar geriau būtų duoti faktų sintezes ar greit išplėtinėti vėliausius faktus — žinias atskirais aplinkraščiais.

ML — Ar Jūs Skaitote "MŪSŲ LIETUVA"?

V.K. — Mes skaitom visus laikraščius ir man atrodo, kad spauda yra svarbiausia lietuviybės išlaikymo priemonė. ML-vos forma pagerėjo, o turinys gali dar pagerėti. Pasigendama aktualių, vietinių žinių ir problemų, bet tai priklauso nuo vietinių korespondentų, ir taip pat informacijų apie PLB-nės veiklą. Išlaikykite kiek galint jūsų savaitinį laikraštį nors tai jums daug kainuoja.

ML — Ko tikėtis iš P.Amerikos lietuvių ir ko jiems linkite?

V.K. — Laukiame, kad lietuviybė dar ilgai išsilaikytų, išlaikant jaunimą lietuvišką per mokyklas, dainos ir šokių grupes ir ypač per lietuvių kalbos vartojimą ir tradicijų puoselėjimą šeimoje. Jei šeimoje nėra lietuviškos dvasios, tai mokykla ir organizacijos mažai ką padės. Mes trokštame, kad jūsų politinė akcija pagyvėtų Lietuvos laisvinimo darbe, o mes kiek galint jums padėsime.

ML — Širdingai dėkoju Jums, mielas Daktare, už šį atvirą ir nuoširdų pasikalbėjimą. Linkiu Jums, poniai Astai ir visai šeimai geriausios sėkmės Jūsų užsimojimuose ir geros darbuotės Lietuvių Bendruomenėje. Širdingai ačiū.

Seu tempo é valioso demais...

... para desperdiçá-lo com inquilinos, fiadores, contratos, informações, etc.
Mas agora você vai ter tempo de sobra para os negócios mais importantes e lucrativos, confiando a administração ou venda dos seus imóveis aos nossos 20 anos de tradição, representados por idoneidade e presteza.
Garantimos o pagamento do aluguel com ABSOLUTA PONTUALIDADE, e a Assistência Jurídica é GRATUITA
E tem mais: você não precisa usar seu capital para reformar seu imóvel. Nós financiamos a reforma necessária para locação do mesmo, SEM NENHUM ACRÉSCIMO

Venha tomar um café conosco e comprove.

ALUGADORA E IMOBILIÁRIA SANTO ANDRÉ S/C LTDA.

CRICI - 12592

ASA

R. Dona Gertrudes de Lima, 520
Tels: 449-4848 e 449-6464 — S. André

BENDRADARBIAVIMAS SU ŠVENTĄJA DVASIA

KEISTAS KRISTAUS ŽODIS. Pasakutinės Vakarienes metu V. Jėzus pasakė savo mokiniams keistą dalyką: "Jums geriau, kad aš iškeliauju, nes jei neiškeliauju, pas jus neateis Globėjas. O nukeliavęs aš jums Jį atsiūsiu". Mat, tik dangun užžengęs ir susijungęs su dangiškuoju Tėvu, Jis, drauge su Tėvu, galėjo atsiųsti Šv. Dvasią — tą Paracletos Duodėją, Ramintoją, dievišką Padėjęją. Šv. Dvasia bus sakramentaliniu, ženkliniu būdu Bažnyčioje ir kiekvieno tikinčiojo sieloje, o V. Jėzus, kaip žmogus negali būti su kiekvienu. . .

Sekminių — Šventosios Dvasios švenčių proga dera susimąstyti apie Šv. Dvasios veikimą ir mūsų bendradarbiavimą su ta Kristaus Dvasia.

KAS JINAI MUMS? Jonas Krykštytojas kalbėjo žmonėms: "Aš krikštiju jus vandeniui. Tačiau jūsų tarpe stovi tas, kuris krikštys jus Šventąja Dvasia." Taigi V. Jėzus per pirmąsias Sekmines ir pakrikštijo apaštalus Šventąja Dvasia, o vėliau ir pirmuosius krikščionių būrius.

Ir mes krikštu esame atgimę iš vandens ir Švent. Dvasios. Taip gavome dieviškojo gyvenimo skiepą — pašvenčiamąjį Dievo vaikų malonę ir pačią Šv. Dvasią. Ta dieviškoji Padėjęja pasilieka mūsų sieloje, kaip kokioje šventykloje, o su Ją ir Tėvas ir Sūnus, mūsų Išganytojas. Tuo pačiu Jinai yra mums Dievo užtikrinimas — g a r a n t i j a, kad pilnai mums atsiduotų dangaus laimė; yra taip pat Dievo vaikų ir Kristaus karių—gynėjų neišdildomas ženklas mūsų sieloje, per kurį priklausome galingajam Viešpačiui Dievui ir Kristui, gerajam Valdovui.

PRAŠYTI IR PRIIMTI APŠVIETIMUS. Šv. Dvasią ne tik būna tikinčiųjų sielose, bet ir veikia savo dieviška išmintimi, meile ir galybe. Veikia įprastiniu būdu per dorybes ir malones, o neįprastinai per savo 7 dovanas bei charizmas.

Kaip V. Jėzus pažadėjo, Jinai primena ir įveda tikinčiuosius į kiekvieną tiesą. Jinai juk T i e s o s D v a s i a. Tai daro per Bažnyčią, popiežių, vyskupus, kunigus ir taip pat per mūsų tėvus, mokytojus, panaudodama dieviškąją tikėjimą ir kitas dorybes. Tada mūsų protas ir valia veikia Dievo malonės padedami.

Tačiau Jinai veikia ir per savo supratimo, mokslo ir išminites dovanas. Tikinčiajam, pvz. skaitančiam tiek kartų skaitytą ar girdėtą Šventojo Rašto vietą, staiga nušvinta tų žodžių tikroji prasmė ir daug sakanti reikšmė. Skaitosi, čia veikė Šv. Dvasia savo apšvietimu, žmogaus galios pasyviai laikantis. Žmogaus bendradarbiavimas reiškiasi noru pažinti tikėjimo tiesas, jų mokantis iš knygų, iš Šv. Rašto, prašant Šv. Dvasios apšvietimo ir dėkingai jį priimant. O visa kita padaro Tiesos, Supratimo ir Mokslo Dvasia.

SEKMINES

*Žalios begalinės naktys:
Didelės, kaip jaunystės ilgesys.*

*Skamba piemenų rageliai ankstybieji,
Visas pavasaris, visa vasara skamba širdy.*

*Kaip svajonių kilimas beribis:
Vasaros šventės... Ataidai žygiuoja procesijomis-
Per šventorius kvėpiančius į vakaro gegužines.
Dega širdys neramios, aidi dainų atgarsiai
Miškų ošimu, paryčio rasomis...*

*Ilgesinga vasara plasnoja kvėpiančiais laukais,
Pasipuošusi Sekminių beržų vainikais.*

Mykolas Viltis

Iš rinkinio "Neparašyti laišakai"

ĮGALINA GARBINTI IR MYLĖTI. Šv. Dvasia yra trečiasis Švenč. Trejybės asmuo. Jinai iš jų abiejų apeina, yra Tėvo ir Sūnaus meilė, gyvu asmeniui pasireiškianti dieviškoji Meilė. Ir mūsų širdyse yra išlieta Dievo meilė, per mums duotą Šventąją Dvasią. Jinai ateina pagalbon mūsų silpnumui. Mes juk nežinome, ko turėtume deramai melstis; todėl pati Dvasia užtaria mus neišsakomais maldavimais. Joje mes šaukiame: "Aba, Tėve." (Plg. Rom.8, 16, 26).

Taigi Sūnaus Dvasioje mes dieviškai garbiname dangiškąjį Tėvą ir reiškiamo jam savo dekingąją meilę, o taip pat besizavinčią meilę gerajam Dievo Sūnui, mūsų Išganytojui. Per Ją Dievas Tėvas rodo mums savo tėviškąją meilę, o Sūnus savo išganingąją meilę, kuria dažnai perduoda per mus kitiems žmonėms ir mūsų artimiesiems.

Ypatingu būdu Jinai tai daro tikinčiuosiuose per savo Dievo baimės, pamaldumo ir išminties dovanas. Iš karto, nei iš šio, nei iš to duoda pajusti begalinį Dievo didingumą, jo šventąjį teisingumą, visagalybę, neišpasakojimą gerumą, tėviškumą, gailėstingumą. Be to, Jinai kai kuriems duoda "kalbų charizmą" — įgalindama jiems patiems nesuprantamos kalbos žodžiais aukštinti, garbinti, mylėti Dievą ir taip, Šv. Dvasiai veikiant, išreikšti savo meilę ir gyrių Dievui (Plg. 1 Kor. 12,1–30).

VEIKTI DRAUG SU ŠV. DVASIOS MALONE IR GALYBE. Šv. Dvasios malonė ir galybė labai veikė apaštaluose. Tie žvejai, nemokyti žmonės, su didele iškalba, išmintimi, ženklais ir stebuklais išplėte Kristaus mokslą visoje didžiulėje Romos imperijoje. Josios galybė veikė Bažnyčioje visais laikais per dvasiškius ir per pasauliečius.

MŪSŪ LIETUVA

EM PORTUGUÊS NR.7 (36)

Suplemento de
MŪSŪ LIETUVA NR.21 (1656) 1980.V. 29

PETRAS RAUDUVĒ

Apos 35 anos de vida artística, Petras Rauduvė apresenta sua obra mais amadurecida; seus quadros mais monumentais e decorativos. O formato agora é maior, a forma mais generalizada, as linhas mais sobrias. Os contrastes em branco e preto são mais enérgicos, dando às gravuras uma expressão elevada e otimista. Ele apresenta uma realidade cheia de linhas dinâmicas, onde notamos uma vida enérgica e completa.

A.D.P.

PETRAS RAUDUVĒ

MOTIVO DE PALANGA

MUSICA LITUANA

VI. Bartusevičius

Tradução de Eidi Baltrušis
Cardoso Gomes

SKUDUČIAI (FLAUTA DE PÃO)

O "skudutis" — espécie de flauta de Pão — é um antigo instrumento musical campestre lituano e foi muito popular até o final do século passado. A partir do início do século 20 caiu gradualmente em desuso, subsistindo por um período mais longo no nordeste da Lituânia, a região da "sutartinė", tipo de canção interpretada em dueto, terceto ou quarteto.

Os "skudučiai" são um conjunto de tubos de comprimentos variados, afinados de maneira peculiar e tocados por um grupo de pessoas. Para a sua confecção é utilizado um pedaço de tronco de freixo jovem, de 7 a 15 cm. de comprimento e de 2 a 3 cm. de espessura. Numa das extremidades é talhada ou feita a fogo numa cavidade cilíndrica — no sentido da extensão — deixando-se a parede com 2 a 3 mm de espessura e um fundo com 2 a 3 cm. A abertura recebe duas chanfraduras que formam a embocadura do instrumento. Ao soprá-los, os "skudučiai" são mantidos na posição vertical; a embocadura é pressionada contra o lábio inferior.

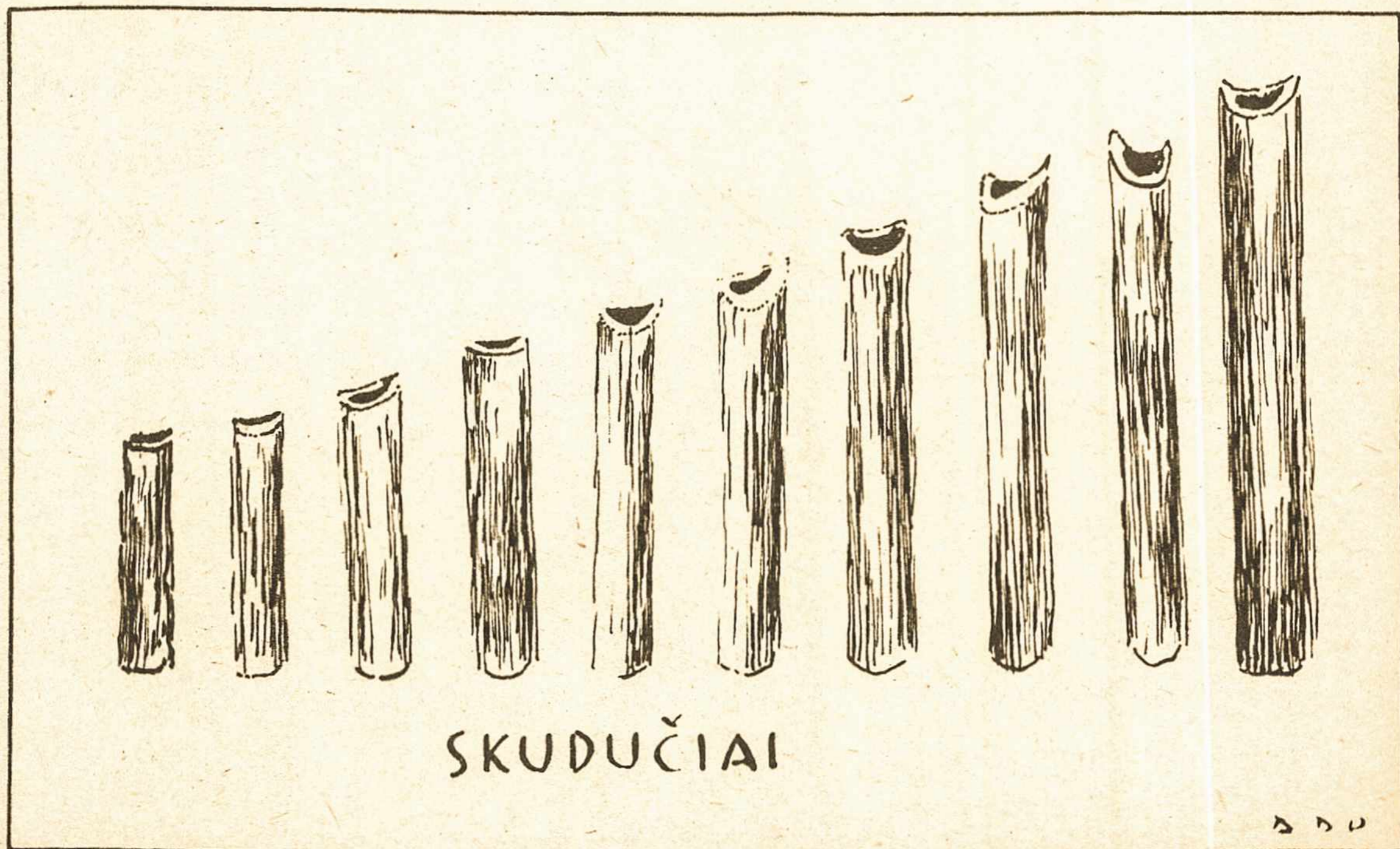
Os "skudučiai" têm tradições antigas e originais de interpretações populares. Como as unidades não são unidas entre si e são via de regra, tocadas não por apenas um intérprete, mas por um grupo de músicos, música polifônica de singular harmonia de segundos pode ser produzida.

No passado, composições especiais eram executadas nesses instrumentos; além disso, eles acompanhavam normalmente as "sutartinės" ou outros instrumentos musicais.

A antiga música de "skudučiai" tinha essencialmente o caráter de "sutartinės". Baseada na consonância de segundas, era composta pela repetição da quarta e da oitava figuras rítmicas. O compasso era geralmente 2/4. Embora o elemento principal da música de "skudučiai" seja o ritmo sincopado, sua variada e rica melodia é semelhante à das "sutartinės" cantadas pelo povo lituano.

Os "skudučiai" eram distribuídos entre os instrumentistas de tal maneira que cada um ficasse com vários de diferentes tons. Deixando-se guiar pelo ritmo comum e respeitando rigorosamente as pausas necessárias e as figuras rítmicas, os intérpretes conseguiam criar música polifônica expressiva.

Antes da apresentação, os instrumentos eram afinados de ouvido, durante a execução de uma certa melodia conhecida. Para elevar o som dos "skudučiai" introduziam-se em seu interior grãos de ervilha ou pedriscos, ou jogava-se cera. Para baixar o som, perfurava-se o fundo. Mais tarde, tendo-se adaptado o instrumento a necessidade cênicas, ele passou a ser afinado pelo deslocamento de um fundo móvel.

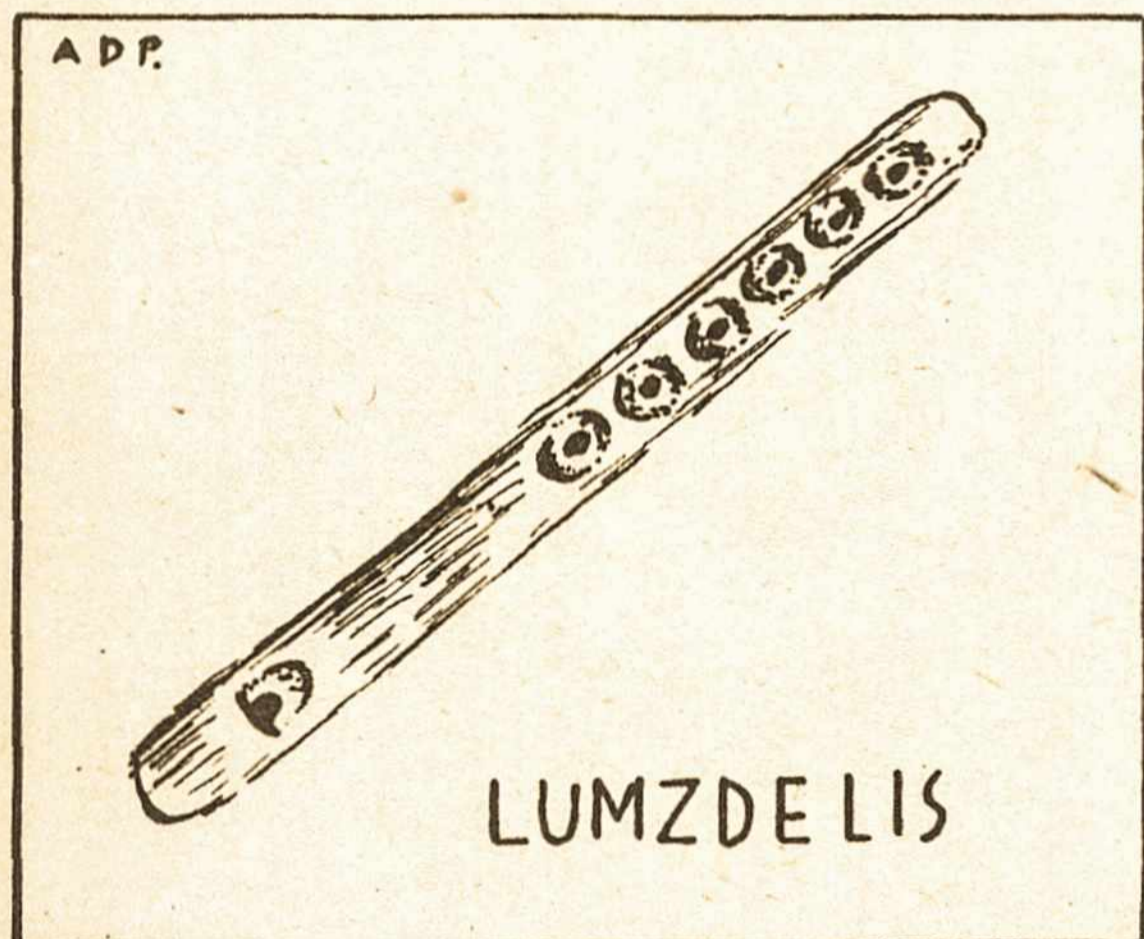
Os "skudučiai" tornaram-se, com o tempo, componente importante das orquestras de instrumentos populares, a princípio por sua sonoridade significativa, que dava colorido original às composições.

Atualmente, eles apresentam-se em salas de concerto não somente na Lituânia, como também no Exterior. Sua música é parte integrante da cultura musical. Os "skudučiai", hoje, estão presentes em quase todos os conjuntos amadores de música popular lituana.

LUMZDELIS (FLAUTA PASTORIL)

Trata-se de instrumento de sopro largamente difundido na Lituânia. No passado, o "lumzdelis" era mais frequentemente confeccionado e tocado por pastores em vigília noturna nos campos. Em ocasiões festivas e em momentos de lazer outras pessoas, sem exclusão das mais idosas, valiam-se dele para entretenimento.

O "lumzdelis" era feito de casca de salgueiro ou vime e de madeira. Para o de casca usava-se, em geral, o vime; a fabricação dava-se na primavera. Devido à natureza frágil deste material, o instrumento resultante tinha pouca durabilidade.

MUSICA LITUANA (NOSSA LITUÂNIA)

O de madeira era executado a partir de um tronco jovem de freixo. Perfurando-o em sua extensão, obtinha-se um conduto de 1,5 cm. de diâmetro.

O comprimento do "lumzdelis" varia de 20 a 30 cm. Na parte superior há três a oito orifícios — obtidos por meio do fogo ou cortados — que são cobertos ou descobertos, durante a execução, pelos dedos de ambas as mãos do instrumentista.

O som produzido pelo "lumzdelis" lembra o do "piccolo" italiano. Os tons baixos são suaves, ao passo que os altos são bastante sonoros.

Cartas dos leitores

Prezado redator de "Mūsų Lietuva em português",

gostaria de cumprimentá-lo pela edição de ML em português. Penso que é uma iniciativa válida, principalmente para os que não entendem o idioma lituano. Esses, por muitas vezes interessados em saber o que acontece no meio lituano, veem-se impossibilitados de fazê-lo, por não lhes haver veículo acessível.

Desta forma, muitos filhos ou descendentes de lituanos serão beneficiados por ter como se interar da vida da comunidade e da cultura lituana em geral.

Também é de grande utilidade para os que se interessam pela cultura lituana, sem serem lituanos, pois "ML em português" constitui-se na única fonte de informação do que acontece na colônia lituana.

Portanto, cumprimento-o por mais essa conscienciosa decisão em editar este valoroso semanário.

Roberto Jonas Saldys

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Caixa Postal 1121
01000 São Paulo, SP

Fone 3 0338

Rua Juatindiba, 28
03124 São Paulo, SP

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

Paruošė: Alf. D. Petraitis

PRADŽIA' LENGVA'

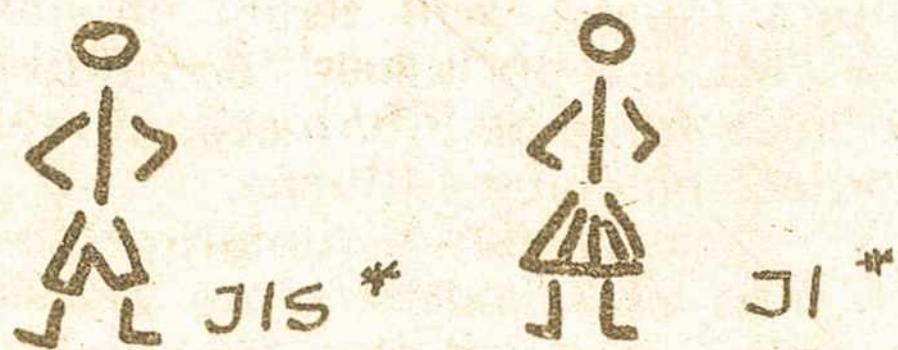
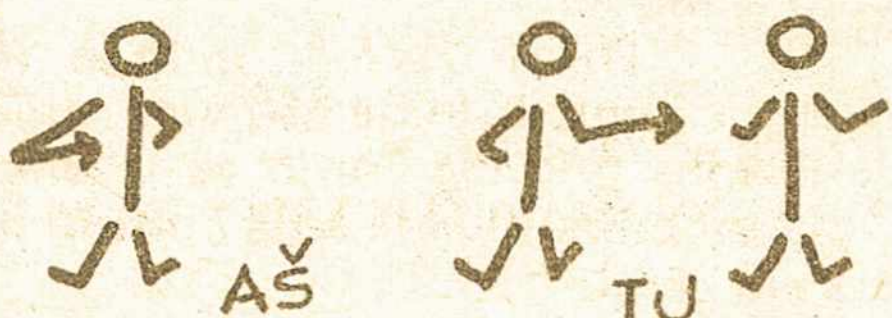
AŠ KALBŪ
LIETUVIŠKAI,
O TU ?

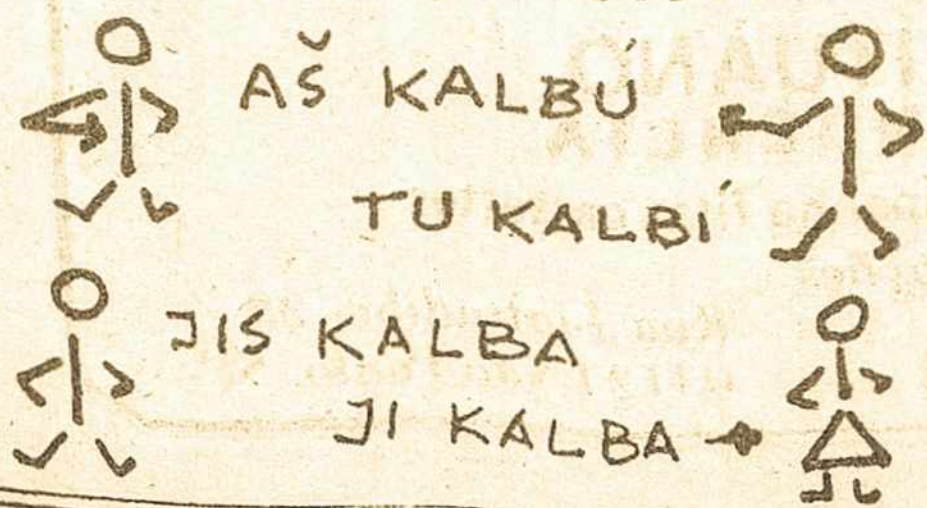
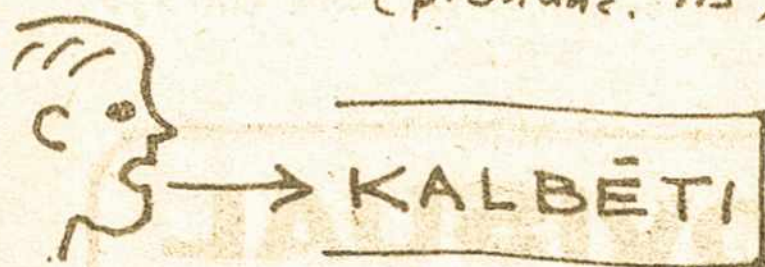
IR AŠ KALBŪ
LIETUVIŠKAI!

AR VYTAS KALBA
LIETUVIŠKAI?
NE, JIS NĖ KALBA.

O MARYTĖ ?
TAIP, JI KALBA.

* (pronunc. jis, ji)

1. ŽODYNAS - dicionário
2. TAIP - sim
3. NE - não
4. KALBĖTI - falar
5. AŠ KALBŪ - eu falo
6. TU KALBI - tu falas
7. JIS KALBA - êle fala
8. JI KALBA - ela fala
9. YRA' - é, está
10. KUR - onde
11. PRADŽIA' - começo
12. SUNKI - difícil
13. LENGVA' - fácil
14. GALE' - no fim
15. LAPO - da página
16. AŠ - eu
17. TU - tu, você
18. JIS - êle
19. JI - ela
20. IR - e
21. AR - (particula interrogativa)

KA ir KAIP

APIE MUS RAŠO

A população brasileira é formada por imigrantes de toda a parte deste planeta. Uns vieram com os primeiros colonizadores portugueses, outros logo após, e outros bem mais tarde, nestes quase quinhentos anos de existência deste país.

Estes últimos imigrantes que aqui vieram para dar sua pequena contribuição na construção deste país, são os eslavos e bálticos. Os eslavos são os poloneses, os russos e ucranianos; bálticos, são os povos da região do mar báltico; lituanos, letonianos e os estonianos.

Gostaria de compartilhar com os colegas dos problemas que assolaram a Terra de meus avós: a Lituânia. Esse povo sofrido, embora milenar, sufocado e massacrado por uma nação forte e poderosa, graças à opressão não só do povo lituano, mas de 60 outros povos que anseiam ter a liberdade e viverem autônomos. E, como se não bastasse, continua com seu espírito imperialista, anexando mais recentemente o Afeganistão.

A Lituânia foi invadida militarmente pela União Soviética e incorporada na união em 15 de junho de 1940, quando foram rompidos todos os tra-

Lituânia Vítima do Expansionismo Soviético

tados e preceitos de Direito Internacional universalmente reconhecidos.

A União Soviética não levou em conta o tratado de paz assinado com a Lituânia em 12 de julho de 1920 e posteriormente confirmado com acordos suplementares proibindo a utilização de força no relacionamento mútuo.

O Governo de ocupação soviética destruiu o sistema estatal, social e econômico da Lituânia, estabelecendo não o comunismo, mas a ditadura que se diz comunista, caracterizada em sua fase inicial pela deportação em massa e pelo genocídio e, atualmente, pela abolição de todas as liberdades, pela negação dos direitos humanos básicos e pela perseguição às manifestações religiosas e nacionais.

Em pleno século XX, povos subjugados pela força vivem momentos que se aparentam aos do século XV como a perseguição religiosa ou a perseguição da família daqueles que considera-

mos criminosos.

Descendente que sou desse povo oprimido, falando em meu nome e em nome da Colônia Lituana, considero a agressão soviética, um ato criminoso, aprendido com os nazistas, contra a Lituânia e a Comunidade Internacional e anseio que a União Soviética retire suas forças militares e administrativas da Lituânia e permita ao povo lituano governar-se livremente.

Aos colegas, sejam eles de direita ou de esquerda, que meditem sobre a frase de um ex-prisioneiro, marinheiro lituano, Simas Kudirka: "Salvando-nos, vocês vão salvar a vocês mesmos e ao Brasil. Não permitam que nos matem em silêncio, estejam atentos. Pelo amor de Deus, não acreditem no Cremlin." (JORNAL DA TARDE 29/12/79, em reportagem pessoal).

HÉRCULES CELESCUEKCI -

2º ano noturno, turma ímpar

JORNAL DO XI

Centro Acadêmico "XI de Agosto"

ABRIL/MAIO 1980

/eiké Bažnyčioje, tame mistiniame, aslapingame Kristaus kūne, kurio sie-

Jinai yra, mokymu, vadovavimu, instrumentais ir įvairiomis malonėmis; vėre taip pat ir paskiruose tikinčiuosiuose. Veikia ir mumyse ir per dieviškąją vilties, teisingumo, susivaldymo, skaistybės bei kitas dorybes.

Tačiau dažnai veikia ir per stiprybės, patarimo, išminties ir pamaldumo dovanas. Jinai suteikia kai kuriems, tiek praštalų laikais, tiek ir dabar, prašytės, gydymo, stebuklų, tarnavimo charizmas. Teikia jas Bažnyčios labui paskiriems žmonėms, o dažniausiai priklausantiems įvairiems atsinaujinimo sąjūdžiams.

Ir kiek tų kvėpimų, skatinimų, raginimų ir gausių malonių teikia mums ta dieviškoji Padėjėja, Ramintoja, Globėja. — Reikia tik jų norėti, prašyti ir dėti pastangų juos įgyvendinti.

Kalbant bendrai apie tikinčiųjų bendradarbiavimą su Šv. Dvasia — šalia doro, tikrai katalikiško gyvenimo yra svarbus, didelis noras būti pamokytais ir neatidėliotais vykdytais Josios

apšvietimu, įkvėpimų bei paskatinimų. Žinoma, reikia ir prašymo maldos, ir dėkingos meilės ir Šv. Dvasios garbinimo.

Lietuvoje būdavo prašoma Šv. Dvasios malonių, Jos šviesos ir jėgos, didelių suvažiavimų bei mokslo metų pradžioje, prieš pamokas, per šliubą, kad Dievas Jos duotų paūgėjusiems vaikams ir kt. Panašiai reiktų kiekvienam pritaikinti prašymus savo amžiui, sąlygoms ir reikalavimams. Reiktų įprastinių malonių ir ypatingų Šv. Dvasios dovanų prašyti ir jas priimti paklusnumo, didelio nuolankumo ir didžios Dievo bei žmonių meilės nusistatyma.

Didelės yra pačiam žmogui ir visai tikinčiųjų bendruomenei Šv. Dvasios veikimo ir su Ja bendradarbiavimo pasėkos. Tai reiškia nugalėjimas senųjų, nuodėmingojo žmogaus ir stiprėjimas naujojo, dvasinio žmogaus; tai reiškia iš to kyla geri darbai, vadinami Šv. Dvasios vaisiais, būtent, meilė džiaugsmas, ramybė, kantrybė, malonumas, gerumas, ištikimybė, romumas, susival-

dymas ir kiti (Gal. 5,22); tai geri darbai, tapę ne tik pastoviais įpročiais, dorybėmis, bet nuolatiniu nusiteikimu, isigalėjusia mumyse dvasia; tai V. Jėzus Kalno pamoksle pareikšti 8 palaiminimai, būtent, neturtas, skriaudų pernešimas, romumas, teisybės troškimas, gailėstingumas, taikingumas, persekiojimų pakeičimas ir skaistumas, ko pasekmė žmonės bus vadinami Dievo vaikais, susilauks gailėstingumo, paveldės dangaus karalystę ir regės Dievą.

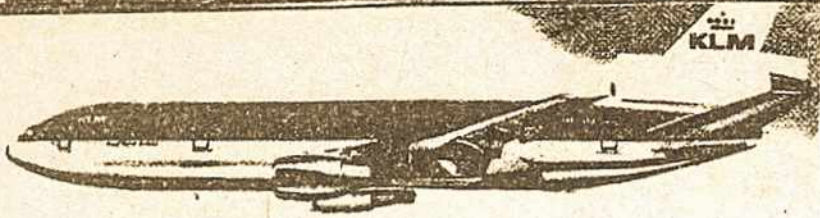
P. Daugintis, S.J.

A VIOLAÇÃO DOS DIREITOS HUMANOS NA LITUÂNIA

Šiandien visi kraštai kalba apie žmogaus teises. O kas darosi Lietuvoje? Ar ten nepažeidžiamos žmogaus teisės? Todėl yra labai svarbu įsigyti šią knygą ir pažinti tikrąją dabartinės Lietuvos padėtį. Tai 124 puslapiai dokumentų, faktų ir įvykių. Ši knyga parašyta vietos kalba. Supažindinkime ir mūsų kaimynus ir draugus su mūsų tautos padėtimi.

Kaina Cr. 50,00

PADANGIŲ KELIAIS

Pr. Gavėnas

KELIONĖS ISPŪDŽIAI

(tęsinys iš praeito numerio)

KARAKAS

DIPLOMATINIAI PIETŪS

Spalio 12 – Dia da Hispanidad (Ispaniškumo diena). Taigi – šventė. Penktadienis. Pietūs kiniečių restorane. Fundija dr. Vytautas Dambava, JAV-bių viceambasadorius San Salvadore, trumpai sugrįžęs į Karaką (kur prieš kiek laiko darbavosi). Jis pats atvažiavo į Colegio Don Bosco pasiimti kun. Perkumo ir manęs.

Kun. Perkumas susikalba su kiniečiais, kas aniem staigmena ir malonumas; jis susigauja ir ilgam patiekalų sąrašę. Man gi svarbiau žmonės, asmenys.

Dr. V. Dambava parašė originalų veikalą apie šv. Kazimierą ispaniškai (išspausdintas Argentinoj). Bus jdomu pasiskaityti (ir galimai pasinaudoti ruošiant antrą laidą QUEM É SÃO CASIMIRO?).

San Salvadore dr. V. Dambava dalyvauja vyrų naktinės adoracijos sąjūdy. Aniem ieškant tinkamo ženkluko ir šūkių – programos, jis pristatė lietuvių ateitininkų ženkluką ir šūkį "Visa atnaujinti Kristuje". Sąjūdis pasklido aukštų diplomatų sferoj. Ir juos matytumėt su žaliu lietuvių ateitininkų ženkluku. Nuncijus, sako, jam skundęsis, kad dar negavęs ženkluko: bet gaus. Pats dr. Dambava vadovauja vienai adoracijos grupei: susirenka jie viena kartą į mėnesį adoracijai nuo 1-os iki 2-tros valandos nakties.

Jo brolis, dr. Povilas Dambava, yra Karake ginekologas.

KAM TARNAUJA RELIGIJA?

Dieną prieš tai – spalio 11 – Karako jaunimas sukviėtė susirinkimą Mažeikių ūky, kalnuose (1300 m), kokia 15 km nuo sostinės, Švelnus kalnų

oras, vėsoma. Susirenka 32 asmenys: jaunimo 14 (dauguma užimti egzaminais, todėl negalėjo dalyvauti).

VLJS-gos pirmininkas, inž. Aras Mažeika, baigiantis mokslą. Jaunimas organizuoja vasaros stovyklą; vyresnieji prižiūri mažesnius ir jiems padeda. Baigus mokslą, jaunimui bus lengviau organizuoti ir veikti.

Domėjosi Brazilijos jaunimo veikla. Tačiau kalba greit nukrypo religijos tema, iškelta paties pirmininko, Aro Mažeikos. Kodėl lietuvių jaunimas taip mažai lanko bažnyčią? Ar religija turi tarnauti išlaikyti lietuvių kalbai ir papročiams? Kitur (pav. JAV-bėse) lietuvių jaunimas irgi atšalęs nuo bažnyčios. Kas čia yra? . . .

Jaunimas negalėjo pilnai pasireikšti ir išsireikšti, nes tuoj, kaip paprastai atsitinka mūsų bendruose pokalbiuose, atsiranda vienas kitas "gudresnis", kuris viskam turi atsakymus ir sprendimus – ir atsako už visus, neleisdamas kitiems nei burnos praverti. Betgi čia jaunimas iškėlė klausimą, kuriam reikia ieškoti atsakymo iš jaunimo ir suaugusių, ypač vadovų ir dvasiškių puses.

MARACAY – DAUG IDOMYBIU

Teko lankytis ir Maracay, kur taip pat yra lietuvių.

Henrikas Gavorskas – industrialas; žmona austrė, gražiai kalbanti lietuviškai; ir vaikai kalba ispaniškai, vokiškai ir lietuviškai, be jokių problemų.

Maracay, po pamaldų, pietūs pas Onutę Gegužytę, ištėkėjusią už italo Roberto Ravenna. Prie vartų pasitinka didelis šuo – Kudlius. "Supranta dvi kalbas", aiškina šeiminkė. "Jei užkalbinsi lietuviškai, nelos."

Bet tarp žmonių koks nesusipratimas (ir tai ne tik čia).

Viena lietuviė motina, išleidusi du vaikus visam mėnesiui vasaros stovyklai, skundžiasi:

– Daviau mėnesiui du vaikus; už vieną net sumokėjau. O kunigas net ačiū nepasakė.

Kažin kas čia turėtų dėkoti?

Kita moteris, aptardama lietuviškas pamaldas, gyvai piktinasi:

– Ir kaipgi tie žmonės nesupranta? Kunigas atvyksta iš taip toli, o jie net ant pamaldų neateina. Juk dalyvavimas pamaldose – jam tai lyg stipri injekcija: jis jaučiasi naudingas. . . .

Tai taip ir sukinėjamas, dažnai galvodami esą "naudingi" ar "reikalingi" vieni kitiems; ir gal nesužinom, kur ta tikroji "tarnyba".

(bus daugiau)

ŠYPSENOS

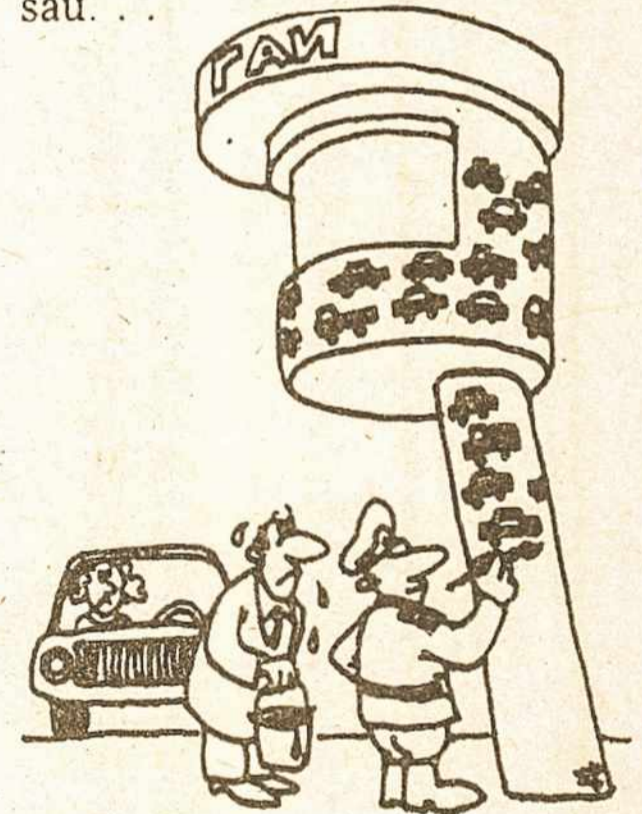
Pokalbis su gydytoju

Lordas Moran, asmeninis Winstono Churchillio gydytojas, reporterių buvo užklaustas, ką jis daro su savo senuoju pacientu Winstonu, kad jis tokios geros sveikatos?

– Labai rūpestingai prižiūriu jo dietą, – atsakė gydytojas.

– Dietą? Betgi valgo, geria, kiek nori, ir daro be pertraukos.

– Taip, aš tai žinau, – atsako Lordas Moran. – Aš ir žiūriu, ką jis valgo ir geria. O pamatęs tai, tą patį užsisakau ir sau. . .

Ir tarp autoinspektorų yra asų E. CAROVOS plėš.

Dra. HELGA HERING

MEDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENIORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria das 8:00 às 12 h.
das 14:00 às 18:00 Fone: 265-7590
Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL. Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTARIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937
Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVISKAI

MŪSŲ ŽINIOS

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

įvykęs 1980.5.18 d. L.Sąjungos—Aliança rūmuose Mokoje, susilaukė gausios ir jaukios publikos. Įžanginius žodžius svečiams tarė pirmininkas Jonas Antanaitis ir Justinas Žvingila. Žodį Motinoms paruošė ir skaitė H.Mošinskienė.

Po gausiai ir skaniai paruoštų pietų buvo meninė programa.

P.Antanas Golskis birbyne pagrojo Kačanausko "Nemunėlis" ir "Svajonėlė". K.Ambrazevičius padainavo savo kompozicijos du romansus: "Tik dėl tavęs" ir "Aš bijau pasakyti. . ."

Teatro Municipal solistė Maria Siegl padainavo: "Sonho de Amor — Liszto, "Quem sabe" — Carlos Gomes, "Coração solitario — Čaikovskio ir ariją iš Puccini operos "Mme Butterfly".

Solistė, nuostabaus soprano tembrui jausmingu išpildymu sužavėjo publiką, susilaukdama gausių aploдимentų ir pavienių asmenų padėkos. —

Pianu akompanavo solistams pianistė Irenė Adamavičiūtė Kuniškis.

Baletu šokiuose pasirodė "Escola de Mme Oleneva" studentės šokusios "Danças de Belle Epoque", kurių vadovė yra Gladys Iorio, ir Choreografas mūsų gabusis baletmeisteris Viktoras Austinas. Sakau "mūsų", nes Vytautas Austinas Aukštinaitis yra lietuvis ir savi gabumais iškėlęs S.Paulo teatro baletą į aukštumas. —

Šiuo atveju reikia apgailėstauti, kad scena yra per maža tokiems pasirodymams ir grindys negali būti "encerdos", kur balerina gali kiekvienu momentu paslysti ir nukristi. —

Turint didelę ir erdvią sceną, galima ne tik baletu artistus kviesti, bet visiems ansambliams laisviau pasirodyti.

Už šią malonią pramogą dėkokime nenuilstančios energijos Kazimierui Ambrazevičiui, kuris nenutraukia ryšių su brazilų meno ir teatro artistais. Ir pats dar randa laiko kūrybai ir dainai.

Programai pasibaigus, visi sėdosi prie stalų, vaišinosi, šnekučiavosi, o už grojus šokių muzikai, daugelis pasileido nešami valso ir kitų "pasikraipymų" sukūrini. —

Ačiū L.Sąjungos valdybai ir Moterų sekcijai už gražų, jaukų ir kultūringą lietuviškos motinos pagerbimą. —

Halina Mošinskienė

ŽODIS MOTINOMS

/pasakytas L.B.Sąjungos M.D.Minėjime — 1980.5.18 /

Sveikinu Jus visus čia susirinkusius pagerbti motinas ir močiutes, tarti kar-

tu tuos kuklius žodžius — Mama, aš tave myliu.

Laimingi tie, turį: savo mamytės dar artume. Kitų ilgesys siekia toli už Atlanto. . . kitų mintys priglusta prie žemės gauburėlio, kur ilsisi brangiausiai palaikai. . . — Tai kartojame kasmet, ir kiti kartos po mūsų. —

Šiandien pagerbkime tas motinas, kurias turime savo tarpe, išreikšdami nuoširdžia padėką ypač toms, kurios išauginusios savo vaikus, motiniškais jausmais stengiasi sušildyti tuos stokojančius ne tik motinos, bet ir žmogiškos globos ir meilės.

"Sąjungos" moterų sekcija darbuojasi tyliai, be reklamos. Kiekvieną savaitės trečiadienį sueina į šiuos namus, sėdasi prie siūvamos mašinos ir siūva, siūva rūbelius vaikams. — Tie rūbeliai skirti daugeliui vargstančių, ir jau "maišų maišai" per daugelį metų yra atiduoti "Assistencia Social do Governo", arba "Instituto de Cancer", kur mažųjų dieneles suskaitytos. . .

Niekas apie tai nerašo, neiškelia tų kelių moterų triūso. Niekas nesukuria joms "poemos". . . — Čia ir yra tikro altruizmo pavyzdys, pavyzdys jaunosios kartos motinoms — AUKA BE ATLYGINIMO. —

Garbė Jums "Sąjungos" darbšiosios Motinos. Ilgiausių metų ir geriausios sveikatos Jums linkime. —

/Po šios kalbos buvo sudainuota motinoms "Ilgiausių metų".

"PETRAS PERKUMAS" SUŽAVĖJO

Mūsų tautietis, JAV-bių diplomatas Hondure, Centrinėj Amerikoje, Dr. Vytautas Dambava, gavęs ir perskaitęs knygą PETRAS PERKUMAS, entuziastingai rašo: "Aš susižavėjau ta knyga, susižavėjau Petriuko šventu gyvenimu, susižavėjau ir daugybe trumpų straipsnelių, iš kurių trykšta entuziazmas, dvasinė šiluma ir kurie parodo saleziečių darbo prasingumą. Skaitydama knygą, susipažinau su daugybe naujų vardų lietuvių saleziečių tarpe, kurie, kaip bitelės, pluša Viešpaties vynuogyne. Kokia graži šventojo Don Bosco dvasia, persunkta Dievo ir artimo meile!

Noriu ir Jums atkartoti tą patį klausimą, kurį stačiau kun. Antanui (Perkumui) rašytame laiške: Ar buvo daroma žygių užvesti Petriuko beatifikacijos bylai? Esu įsitikinęs, kad šis klausimas yra Jums prie širdies".

CASA VERDE

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Šiomet ypatingu būdu norime prisiminti mūsų tautos dvigubą tragediją: 40 metų Lietuvos okupacijos ir 39 metus nuo baisių masinių išvežimų į Sibi-

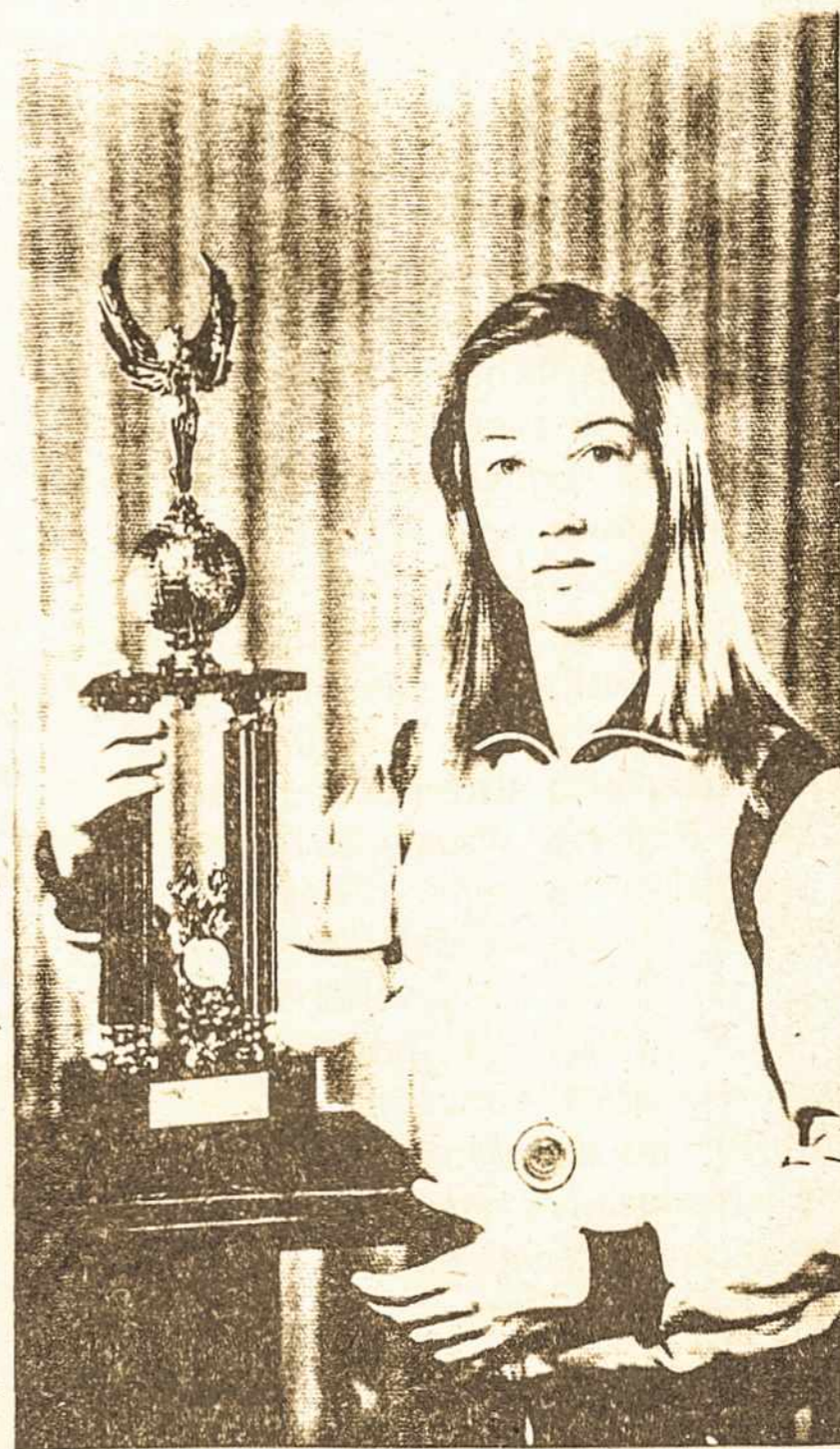
rą. Pirmąjį birželio mėn. sekmadienį Casa Verde lietuviai prisimins šiuos įvykius ir per lietuviškas pamaldas melsis už Lietuvą. Mišios bus įprastu laiku (16:15 val.) N.S. das Dorės bažnyčioje. Rinkliava bus skiriama LKB Kronikai leisti portugalų kalba. Kviečiame visus kiek galint gausiau dalyvauti.

Kun. P.Rukšys

ATŠVENTĖ GIMTADIENĮ

Gegužės 18 d. — sekmadienį į JUOZO VALIULIO namus Perituboj privažiavo daug svečių: Žarkauskai, Jakiūnai, Pipirai, "Lito" su šeima, Elena Buitvydaitė, Alfonsas Kublickas, advokatas Santos. . . Viso apie 30 žmonių. Šeiminkai visus pavaišino churrasco, o svečiai sudainavo "Ilgiausių metų".

TOBULĖJANTI PIANISTĖ

LISLEY Rinkevičiūtė, Vinco ir Lais Novais Rinkevičių penkiolikmetė dukterė šio mėnesio 29 d. dalyvaus S.Paulo miesto piano konkurse — OLIMPIADA INFANTO—JUVENIL João Caetano teatre (rua Borges Lagoa) 17 val.

Užpernai Lislej laimėjo tame konkurse antrą vietą tik puse taško skirtumo nuo pirmos vietos ir gavo atžymėjimą bei sidabro medalį.

Linkime gabiąjai pianistei šį kartą laimėti aukso medalį.

CURSO

AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

C.P.4421-91000 S.Paulo, SP

MALONIAI KVIEČIAME VISUS Į

KLEVELANDO MERGAIČIŲ VOKALINIO VIENETO

NERIJOS

KONCERTA

1980 M. BIRŽELIO 15 DIENA, 16 VAL.

VILA ZELINOJE, SESELIŲ PRANCIŠKIEČIŲ SALĖJE

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
VALDYBABE DIEVO VALIOS NEI PLAUKAS
NENUKRENTA NUO GALVOS

TIKRAS ATSITIKIMAS

Kaip jau visi žino, Prefeitūra per-
tvarkė Avenidą Pais de Barros ir palei-
do naujus elektrinius autobusus. Kad
nauji autobusai galėtų laisvai judėti,
avenida taip buvo susiaurinta, kad ki-
toms mašinoms liko laisva tik pusė ke-
lio. Tokiu būdu avenidoje visas judėji-
mas liko labai suglaustas, nes ja praei-
na visas susisiekimas iš ABC, iš kur at-
vyksta begalinis skaičius sunkvežimių
su skystąja degamąja medžiaga, kaip
gazolinas, kurui skirta medžiaga ir kt.
Be to, čia didžiausias judėjimas įvai-
riausių rūšių kitų automobilių ir sunk-
vežimių. Kadangi visus kitus autobu-
sus prefeitūra nukreipė į kitas, parale-
les gatves, tai sudarė didelį nepatogu-
mą tūkstančiams čia gyvenančių žmo-
nių, ypač moksleivijai, nes čia randasi
kelios mokyklos, gimnazijos ir net du
fakultetai, o susisiekimui liko tik elek-
trinis autobusas vykstantis į centrą. Vi-
si, kurie tenka turėti kokių reikalų ant
avenidos Pais de Barros, ar čia gyvena,
turi tikrai būti labai atsargūs, nes su-
siaurinta avenida pasidarė labai nesau-
gi.

Štai kas atsitiko ir man su žmona.
Tik Dievo ranka mudu išgelbėjo nuo
tikros ir netikėtos mirties.

Gegužės 15, 9 val. ryto išėjau kartu
su žmona elektriniu autobusu vykti
į centrą. Beeidami jau ant avenidos,
prie pat "Portal" restorano žiūrime
stovi viena mūsų kaimynė, žymi meni-
ninkė, kuri atrodė lyg mudviejų lau-
kianti. Mums pasirodė keista, kad ji,
kuri beveik niekuomet neišeina iš na-

mu, stovi tenai, ant gatvės. Malonia
pasisveikinam, susimetam keliais ž-
džiais ir, kadangi skubėjom tuoj ats-
sveikinam ir žengiam pirmyn. Bet kaip
tik toj akimirkoj prieš mūsų akis ivyk-
ta baisi katastrofa: vienas iš tų didžiū-
lių sunkvežimių, bėgdamas kokia 60
kilometrų, kažin kaip pakrypo nuo ke-
lio ir kad dės į vieną pakelės stulpą
Stulpas apkrautas dviem didžiausiais
transformatoriais ir, be to, pro jį pra-
ėina kelios dešimtys įvairiausio storio
elektros laidų, kaip šviesos taip ir jė-
gos, nes aplink vien tik dangoraižiai,
kurie sunaudoja begalę energijos. Tai-
gi sunkvežimis atsimušė į šį stulpą:
stulpas sulinko per pusę tartum nen-
drės šakelė; vielos trūko ir, maišydamo-
si ir jungdamosi su priešingos srovės
laidais, sukėlė didelį sprogimą, braškėji-
mą – ir ugnies kamuoliai apipylė visą
avenidos pusę. O mes su ta ponia sto-
vėjom 50 metrų atstume. Stovėjom sus-
tyrę, be žado. Įvykis buvo toks staigus
ir netikėtas, o vaizdas davė įspūdį tar-
tum atominės bombos sprogimo, ką
galima matyti kino filme ar patirti karo
lauke. Tik kiek vėliau, atsipeikėję, ė-
mėm galvoti: Juk jei ne ta ponia, šiuo
metu mudu būtum atsidūrę kaip tik
po tuo stulpu; ir tikrai nebūtumėm iš-
likę gyvi. Ir kaip ten pasitaikė ta ponia,
kuri beveik niekuomet neišeina iš na-

Nuo vaiko amžiaus iš mamytės lūpų
girdėjau, o dabar, jau turėdamas 80 me-
tų, šventai tebetikiu, kad be Dievo va-
lios nei plaukas nuo galvos nenukren-
ta. Gi panašių stebuklų, kaip šis, tiek
aš, kiek mano žmona, gyvenimo laiko-
tarpį jau turėjom nemažai.

Kpt. J. Čiuvinškas

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

METINIO VEIKLOS
KALENDORIAUS
PROJEKTAS(reikalaujantis nustatymo, pataisymo, papil-
dymo)

BIRŽELIS

- Imigrantų olimpiada (VI.5 – 22)
- Imigrantų paroda (VI.6 –)
- Tautos išsklaidymo diena (1940.VI.15)
- Tautinė Brazilijos Migranto diena (VI.22)
- Ateitininkų jubiliejinė vakariene (VI.14)
- Prel. Al. Armino mirties metinės (VI.6'1975)
- Antaninės – Joninės – Petrinės
- Kermošius Mookoj (VI.21–22)

LIEPA

- Popiežiaus sutikimas
- Dariaus ir Girėno diena (1933.VII.17)
- Lietuvos valstybės įkūrimo diena
(1251.VII.17)
(LIETUVOS arba LIETUVIŲ DIENA)
- Ateitininkų studijų dienos (VII,11–13)
Lituanikoje
- Ateitininkų jubiliejinė stovykla jaunimui
(VII.19–28)
- Oninės

RUGPIŪTIS

- Žiemos stovykla
- Kun. Jeronimo Valaičio metinės
(1970.VIII.23)
- Tradicinė jaunimo šventė (VIII.3)
- Arso klebonas – kunigų diena (VIII.4)

RUGSĖJIS

- Brazilijos Nepriklausomybės diena
(1822.IX.7)
- Šilinės atlydai (1608: Marijos apsišėikimas
Šiluvoj) (IX.7)
- Pasaulio Lietuvių B-nės diena – Tautos šven-
tė (1430.IX.8)
- Spaudos balius
- Šventraščio sekmadienis (IX.28)

SPALIS

- Bendra pabaltiečių iškyla – sporto rungtyinės

LAPKRITIS

- Mirusiųjų prisiminimas (įvairiose vietovėse)
- Lietuvos kariuomenės diena (1918.IX.18)
- LKB-nės choro koncertas
- Mookoj: vietinių maldos diena už Lietuvą
(XI.16)

GRUODIS

- Jubiliejinės ateitininkų Mišios (XII.6)
- Bendros (pavyzdinės) Kūčios
- Kalėdų eglutė
- Sveikinimai per laikraštį
- Metinė akademikų vakariene
- Bernelių Mišios
- Šalpos sąjūdis
- Naujųjų Metų sutikimas
- Mookoj: Maldos diena už Lietuvą
(XII.7)
- Šv. Juozapo parapijoj: Maldos diena už
Lietuvą
- Rio Lietuvių vikariatas: Maldos diena
už Lietuvą.

MŪSŲ ŽINIOS

BRAZILIJOS LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS VEIKLA

KULTŪRINĖ PARODA

Šio mėn. 14 d., BLB-nės primininkas, p. Jonas Tatarūnas, dalyvavo posėdyje, sušauktam kpt. Juozo Čiuvinskio, aptarti Parodos ir Olimpiados reikalus. Posėdyje taip pat dalyvavo sporto vedėjas, p. Vytautas Tumas, p. Petras Šimonis, kun. Pranas Gavėnas ir ponios Gražina ir Ivonė Remenčienės.

Visi, kurie galėtų pabudėti parodoj nuo 14 iki 22 val. arba nuo 14 iki 18 ir nuo 18 iki 22 val., prašomi užsirašyti, paskambinant p. Čiuvinskui, tel. 63.52.69 ar J.Tatarūnui, 63.73.44.

Paroda prasidės 6 birželio ir tęsis iki 15 to pačio mėnesio.

ŠVIETIMO KOMISIJOS POSĖDIS

Vila Zelinoj, parapijos salėj, gegužės 15 d. posėdžiavo BLB-nės švietimo komisija. Dalyvavo BLB-nės pirmininkas, p. Jonas Tatarūnas, kun. Juozas Šeškevičius, p. Eugenija Bacevičienė, Edvardas Greičius ir Arnaldas Zizas.

Buvo aptarta lietuviškos mokyklos reikalai bei Rūtėlės ir Palangos skautų kuopos veikimas.

Paskutinį šeštadienį jau veikė dvi lietuvių kalbos pamokų klasės, viena mažesnių, kita Rūtėlės ir Palangos dalyvių kurie sudarė antrą salę. Pradėjo mokytojauti kun. Feliksas Jokubauskas.

BLB-NĖS VALDYBOS IR TARYBOS

POSĖDIS

Gegužės 16 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje posėdžiavo Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Taryba ir Valdyba.

Buvo aptarta "Nerijos" vokalinio vieneto koncerto programa, kuris įvyks birželio 15 d. 16 val. Seselių Pranciškiečių salėje V.Zelinoje.

Šeštadienį, birželio 14 d., Nerijos ansamblio dainininkės dalyvaus ateitininkų Jubiliejinių Vakarienių, Jaunimo Namuose.

Tą pačią dieną išpuola Gedulo Diena, būtent bausis 15 birželio minėjimas. Bus atlaikytos iškilmingos mišios Šv. Juozapo lietuvių V.Zelinos bažnyčioje, 15 val. Taip pat bus trumpas paminėjimas prieš koncertui prasidedant.

Tuoju bus pradėta platinti bilietai į koncertą. Normali bilietų kaina yra Cr\$ 100,00. Jaunimui, kuris prisideda prie lietuviško veikimo, kaina sumažinta - Cr\$ 50,00. Taip pat bus platunami garbės pakvietimai.

PRISIDĖKITE

PRIE ŠVENTO KAZIMIERO PARAPIJOS

ŠEŠTADIENI
BIRŽELIO
21 D.SABADO
21 DE
JUNHO

KERMŌŠIAUS

7-TAS PIETŲ AMERIKOS
LIETUVIŲ KONGRESAS

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės valdyba gavo ALOST (Argentinos Lietuvių Organizaciją ir Spaudos Tarybą) pranešimą, kad 7-tas Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks nuo 11 iki 15 Vasario 1981 metais, Buenos Aires mieste.

1981 metų 16 Vasario minėjimas bus švenčiamas bendrai visų Pietų Amerikos lietuvių per kongresą.

Taip pat organizuojama jaunimo stovykla, kuri įvyks nuo 5 iki 11 Vasario.

Kviečiamos taip pat meninės pajėgos. Pagal pranešimą, atstovams numatoma, sulig pageidavimo, apsistojimas privačiuose namuose. Svečiai turės apsistoti viešbučiuose.

Rengėjai prašo numatyti atstovų ir svečių skaičių. Kas mano vykti į Kongresą, prašome pranešti BLB-nės valdybai. Tad turėsime pasiruošti, ir tam tikslui su laiku bus šaukiami posėdžiai visų organizacijų ir veikėjų.

ALOST valdybos pirmininkas yra p. Julius Mičiūdas ir sekretorius p.T.Simanas.

Jonas Tatarūnas
BLB-nės Pirmininkas

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

METINĖS MIŠIOS

Antradienį 3 birželio, 8 val. vakaro, bus laikomos V.Zelinos bažnyčioje metinės Mišios už Benę ŠUKEVIČIENĖ. Giminės, bičiuliai ir pažįstami maloniai kviečiami dalyvauti.

Bronius Šukevičius
ir šeima.

MŪSŲ LIGONIAI

Po ilgų tyrinėjimų, su viltimi išvengti operacijos, penktadienį, 23 gegužės, Sta. Rita ligoninėj, Vila Mariana, buvo operuotas ant vidurių p.Jonas ŠEPE-TAUSKAS. Toj ligoninėj jam parūpino vietą p.nia Stasė Lukoševičienė, visuomet pasiruošiusi pagelbėti lietuviams.

Per Sekmines jį aplankė kun. S.Šileika, pristatydamas savo ir visų Šv. Kazimiero parapijos kunigų sveikinius bei linkėjimus skubiai ir sekmingai atsigauti ir pasimeldamas už jį. Mielasis bičiulis ir veikėjas palieka bendrą jspūdį, kad operacija gerai pavykusi, nes pasirodo gana tvirtas, sąmoningas, normaliai kalba ir duoda gerų vilčių, jog neužilgo galės sugrįžti į savo namus.

Sunkiai susirgo rūpestingoji mamytė ir giliai lietuviškumui atsidavusi veikėja, p.nia Izabelė AGLINSKIENĖ iš V. Anastacio.

Vis gydėsi nuo kitų negalavimų o faktinai turėjo žaizdų skilvyje, užtat ant staigiųjų užėjo kraujo plūdimas ir ji buvo skubiai išvežta į Panamericano ligoninę, Pinheiros.

Pirmadienį ją aplankė kun.S.Šileika ir nuvežė jai ligonių Sakramentus. ML skaitytojai yra maloniai prašomi už ją pasimelsti.

MŪSŲ TAUTIETIS

TEGUCIGALPOJE

Dr. Vytautas Dambava, lig šiol ėjęs JAV-bių vice ambasadoriaus pareigas El Salvadore, paskutiniu metu persikėlė į kaimyninę valstybę, Honduras.

"Šiuo metu einu 'public affairs' krašto direktoriaus pareigas Hondure" rašo. "Mano vyriausybė nusprendė, kad saugumo sumetimais aš turiu palikti El Salvadorą. Mat, ten padėtis labai sunki ir labai pavojinga. Tokiu būdu atsidūriau Tegucigalpoje".

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

MŪSŲ ŽINIOS

POPIEŽIAUS GIMTADIENIS

Sekmadienį, gegužės 18, Popiežius Jonas Paulius II-asis sulaukė 60 metų. Ši sukaktis buvo paminėta visose lietuvių "parapijose", kur buvo laikomos lietuviškos pamaldos.

Interetninio—jvairiatautinio pobūdžio išskilmės buvo pravestos šv. Ifigenijos bažnyčioj. Čia jvairių tautų (ypač bedieviško komunizmo pavergtų tautų atstovai, susibūrę kaip vienos šeimos vaikai aplink savo Tėvą, giedojo, skaitė liturginius skaitinius, meldėsi, jungėsi komunijoj su Kristumi ir mezgė dar glaudesnius ryšius vieni su kitais: nuo vengrų iki kiniečių, nuo lenkų iki kubiečių, nuo lietuvių iki armėnų. . . Mišių koncelebravimui vadovavo kun. Pr. Gavėnas.

Po pamaldų parapijos salėj buvo trumpas Popiežiaus pagerbimas, kurį pravedė lenkų ministeris iš Rio, dr. Kazimierz Sienkiewicz.

IŠ "NEMUNO" VEIKLOS

Jonas Lukoševičius, "Nemuno" ansamblio vadovas heseniai grįžo iš JAV-bių, kur buvo nuvykęs VI-tos Tautinių Šokių Šventės reikalais. Šventės komitetas prisidėjo prie nemuniečių kelionės apmokėjimo 6000 dolerių suma.

Nemunas galvojo surengti išvykimo koncertą, bet dėl laiko stokos to sumanymo turėjo atsisakyti. Šokių Šventės programą jie pristatys per Imigrantų parodą birželio 22 dieną.

Kiti Nemuno pasirodymai:

— Birželio 7 d. japonų kolonijos šventės paradas (disfile) 20:00 val. Liberdade rajone.

— birželio 21 pasirodymas portugalų šventėje — Caravela da Saudade 19:00 Ginásio do Ibirapuera.

Į Ameriką nemuniečiai išskrenda birželio 28 d. 16 val.

NERIJOS ATVYKIMO ŽINIOS

Clevelando vokaliniis vienetas "Nerija" sustoja pirmiau Rio de Janeiro mieste, kur atskrenda birželio 12 dieną, 17:30 val. per Avianca, skridimas 85.

Kitą dieną, birželio 13, per Vasp, skridimas 151, 20:25 val. lauksime Congonhas aerouoste, S.Paulyje.

Nerijos ansamblis išbus iki birželio 17d., antradienio, kada 10:30 val. išskris į Buenos Aires, Dar aplankys Montevideo birželio 22d. Prieš Rio de Janeiro, Nerija jau bus aplankiusi Caracas ir Bogota lietuvių kolonijas.

Brazilijos Madona VI Stančikaitė

ŠVENTKELIONĖ

APARECIDA

RENGIAMA
BIRŽELIO 8 DIENA

Organizuoja
Šv. Juozapo Vyrų Brolija

Autobusai išvažiuos iš
VILA ZELINOS
MOKOS
CASA VERDE

Tusčių vietų jau nedaug!

ŠVENTKELIONĖ Į APARECIDA

Lietuvoj vis stiprėja žygis — šventkelionė į Šiluvą. Ir kasmet auga jaunimo gretos: linksmas, tvarkingas, pamaldus jaunimas. Ir eina pėsti, nors 7 kilometrus, susirinkę Tytuvėnuose. Štai kaip rašo paskutinis LKB Kronikos numeris, išėjęs 1979m. spalio mėn.

"Rugpiūčio 25 d. į pavakarę Tytuvėnuose pasirodė jaunimo būreliai, dauguma 14—20 metų amžiaus. Be triukšmo, be stumdymosi, besišypsas jaunimas "okupavo" visas laisvas miestelio vietas po stogais. Miestelis nejučiomis, tiesiog nepastebimai, susiurbė tūkstantinę jaunimo masę. Įdomu, kad gyventojai juos mieliai priėmė, nepastebimai sutalpino, tyliai solidarizuodami jaunimo sumanymai. Žmonės patikėjo, kad tokie nesugadins padargų, nepavogs ko nors, nepadegs pašiūrės ar kluonė šieno (nė vieno nesimatė rūkančio). . .

Vakarinių šv. Mišių metu Tytuvėnų bažnyčioje jaunimas vieningai atsakinėjo maldas. Šv. Komunijos pakilo visa bažnyčia ir suklaupė prie Dievo stalo. . .

Išėję iš bažnyčios, jaunimas išsirikiavo po keturis. Nutarė žygio metu elgtis kaip bažnyčioj: nesikalbėti, neatsakinėti į pašalinių kalusimus, giedoti ir melstis. Daugelio rankose mirgėjo gėlės, tarp pirštų matėsi rožančiai. Tai atgailos eisena už savo ir kity nuodėmes, už blaivybės akciją tautoje, už jaunimo prisikėlimą. . .

Didingai atrodė šiais laikais tūkstantinė besimeldžiančio jaunimo eisena. Atsirado keli fotografai. Kas žino tikruosius jų kėslus? Tačiau niekas nenusuko ir neslėpė savo veido: visi ėj susikaupe ryžtingi, pasiruošę betko

kiam ateistų užpuoliui. . . Pirmosios gretos tuojau susidūrė su miesto vykdomojo komiteto pirmininku, per megafoną šaukiančiu išsiskirstyti; bet maldos žodžiai užtrenkė megafoną o pačiam pirmininkui beliko tik pasitraukti, kad nepatektų į einančiųjų gretas. Pavienės lengvos mašinelės lenkė einančius; iš mašinų lipo keleiviai ir stojo paplentėje šalia jau stovinčių vietinių gyventojų. Vieni ašaras braukė, kiti dėjosi prie žygiuojančių. Visų veiduose nuostaba su džiaugsmo ir nerimo atspalviais. Nejaugi Lietuva keliasi? . . .

Šiluvos kopyčioje jaunimas susikaupe maldoje. . . Ir vėl beveik visa bažnyčia priėmė šv. Komuniją.

Po pamaldų vieno miesto Eucharistijos Bičiulių atstovai perdavė savo rožančius kity miestų atstovams. (Mat Lietuvoje vis po keletą miestų kasdien ištisą mėnesį kalba bendrai rožančių Eucharistijos Bičiulių intencijomis, o mėnesio pabaigoje nuvažiuoja į Šiluvą šią estafetę perduoti kitiems miestams).

Grįžtančius į namus pavienius eisenos dalyvius gaudė KGB agentai. vežė į Saugumą ir tardė, kas organizavo šią eisena. O ją organizavo Dievo meilė ir protestas prieš iš šalies brukamas blokybes".

O kaip bus su mūsų šventkelione į Aparecidą?

Niekas mūsų negaudys, niekas nertdys, nei reikės pėstiem eiti ir praleisti nors dvi dienas. Bet ar daug maldininkų atsiras? Ypač jaunimo?

LITARATŪROS RATELIO ŽINIOS

Mėnesinis Litaratūros Ratelio vakaras bus gegužės 31, šeštadienį, 20 val. pas pp Hainą ir Algirdą Mošinskis, rua Prof. João Arruda, 176, ap. 21 (telef. 65.0907).